

Manifest pel Dia de la Visibilitat Lèsbica

Tal dia com avui, 26 d'abril, dia de la visibilitat lèsbica, des del Grup de Polítiques Lèsbiques de la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Trans i Bisexuals (FELGTB) volem insistir en la importància de prendre l'espai públic, de fer-nos visibles, de pronunciar-nos lesbianes en un món on ser dona de per si mateix ja és una opressió, en un món en el qual triar compartir les nostres vides amb altres dones a vegades és pres com una amenaça al sistema, a la família... i es qüestiona el nostre dret al matrimoni, a la maternitat, a la salut, etc.

Encara en ple Segle XXI es fa necessari reivindicar la visibilitat de les dones lesbianes, que després de segles de invisibilització, seguim amb els nostres drets i llibertats minvats a causa de la cultura patriarcal i masclista heretada.

En l'actualitat, les dones Lesbianes, continuen romanent invisibilitzades, i disposem de pocs referents en la producció cultural, gràfica, musical, literària, política, periodística, televisiva o en qualsevol altre mitjà de comunicació, les conseqüències del qual porten a milers de dones a sentir-se "diferents", "estranyes", excloses, habitants de la frontera amb la normalitat. És imprescindible per a la mirada de centenars de milers de dones que es relacionen amb dones que aquests referents es visibilitzen, que ens ajudin a normalitzar l'existència de la identitat lèsbica, així com visibilitzem la quotidianitat de les nostres relacions.

Totes coneixem dones majors lesbianes que han viscut la seva identitat des del silenci, la vergonya o la por en una societat profundament lesbófoba. L'impacte negatiu sobre la seva persona i les seves vides ha estat duríssim: sofriment i solitud, impossibilitat de projectar una vida en parella de manera satisfactòria, enormement pressionades per un entorn molt hostil a les relacions entre dones.

Durant la dictadura franquista, els homes gais i les dones transsexuals van ser perseguides i empresonades segons dictava la Llei sobre Perillositat i Rehabilitació social, però les dones lesbianes van ser completament invisibilitzades, traslladades i tancades en centres psiquiàtrics, van ser analitzades i tractades com a malaltes. Les poques que es van atrevir a sortir dels armaris van ser tractades amb duresa, discriminades i humiliades públicament. "Desviades" va ser el qualificatiu més suau.

En l'actualitat, aquestes dones continuen sent objecte de discriminació per part de l'administració per a accedir a determinats serveis socials com a residències de la tercera edat, on, a vegades han de tornar a invisibilitzarse per falta de suport institucional. I aquelles que mai van poder visibilitzar-se, continuen avui dia sofrint la solitud i el silenci, una demolidora barrera que dificulta les relacions familiars o d'amistat, tan necessàries en l'última etapa de les nostres vides.

És, sobretot en les zones rurals, on l'impacte de la invisibilitat és més gran, per això apel·lem a totes les dones amb projecció pública al fet que es visibilitzen, amb això estan donant l'oportunitat a milers de dones de veure's a si mateixes amb la mirada de la quotidianitat, amb la certesa de la igualtat, amb la il·lusió de sentir-se dignes del seu dret a una vida plena: la possibilitat d'apoderament en un món que encara aixafa les seves identitats.

Reivindicant la Visibilitat podem entre totes continuar avançant en drets, ja que el que no es nomena no existeix, sense visibilitat les nostres institucions continuaran ignorant les nostres reivindicacions més bàsiques.

Exemple d'això és la discriminació en els drets sexuals i reproductius. Existeix encara una falta de protocols específics en ginecologia per a l'atenció sanitària de les dones que tenen sexe amb dones, ja siguin cis o trans. Falta d'informació i campanyes de prevenció o polítiques de salut sexual, sobretot quant a les infeccions de transmissió sexual (ITS) en dones que mantenen relacions sexuals amb altres dones. Existeix, així mateix, desconeixement sobre la realitat trans en els centres sanitaris, la qual cosa dificulta la realitat de les dones trans lesbianes.

Es dona també la impossibilitat a les dones lesbianes d'accés a les tècniques de reproducció assistida en la sanitat pública. Aquest dret es va perdre en 2013 amb el govern del PP i Ana Mato al capdavant del Ministeri de Sanitat, que va excloure a les dones lesbianes i soles de la reproducció assistida en la Sanitat Pública, al·legant que "la falta d'home no és un problema mèdic". Encara que algunes comunitats autònomes van decidir no aplicar aquesta mesura discriminatòria, milers de dones han hagut de bregar amb les conseqüències: desemborsaments de grans quantitats de diners en clíniques privades, tractaments interromputs, litigis en els tribunals...

L'actual govern va adquirir el compromís de donar cobertura a les dones soles i amb parella dona, però avui dia això no s'ha materialitzat, arribant fins i tot a tirar per terra tot el treball realitzat per a l'aprovació d'una Llei d'Igualtat que s'ha quedat paralitzada. Després d'aquestes eleccions caldrà començar de zero.

Unes altres de les discriminacions cap a les dones amb parella dona, és que tenen necessàriament que estar casades abans que neixin els seus bebès per a poder inscriure'ls en el registre civil, a diferència de les parelles heterosexuales. A més han de fer-ho de forma presencial, i s'ha d'acudir amb el llibre de família. Les parelles de dones no casades no poden inscriure conjuntament al seu bebè, la no gestant ha d'iniciar un procés d'adopció del seu propi fill, alguna cosa que no ocorre en les parelles heterosexuales. En la nostra societat continua prevalent un model de família tradicional que deixa fora les necessitats de moltes dones que han optat per una vida familiar composta per dues dones, sortint-se així dels canons establerts.

Una altra conseqüència negativa de la invisibilitat és la violència i els delictes d'odi. Les dones lesbianes són tractades tradicionalment i sovint pels homes heterosexuales com un

“trofeu” per als seus jocs eròtics, considerant-se com un objecte sexual pornogràfic, vicioses, promíscues i no aptes per al respecte com a persones. Un estigma super masculista davant el qual cal bregar, i que moltes vegades provoca violència contra les dones lesbianes. Visibilitzar-nos ens dignifica, i això desfà i derroca tot aquest fem cultural.

Segons l'informe de delictes d'odi elaborat i presentat per FELGTB al novembre de 2018, entre un 60 i un 80% dels actes violents que sofreix el col·lectiu no es denuncien. En aquest sentit, volem destacar que dels casos de violència sí denunciats, el 73% va ser comès contra homes gais, mentre que només el 21% van ser denúncies realitzades per dones lesbianes. I d'altra banda, de les 332 denúncies analitzades en total, només 21 corresponen a persones transsexuals: 18 dones i 3 homes.

Gràcies al treball de les entitats federades i a altres recerques paral·leles, sabem que aquestes dades no demostren que els homes sofreixen major violència que les dones, si no que estan més empoderats per a denunciar. La invisibilitat impedeix l'accés a la Justícia.

Un altre dels aspectes relacionats amb la necessitat de la Visibilitat és la discriminació laboral. Les dones lesbianes, que ja sofreixen la discriminació per ser dones en els nostres entorns laborals, són castigades a més per la seva orientació sexual. Els sostres de cristall es dupliquen, la bretxa salarial és encara més sagnant.

En aquest any temàtic de Majors sense Armaris Història, Lluita i Memòria! no podem oblidar-nos de les nostres referents lesbianes, per això hem llançat la campanya en xarxes socials #lesbianasenlahistoria, per a visibilitzar a algunes de les dones lesbianes que han estat referents a Espanya i a la qual convidem a tota la ciutadania i especialment al col·lectiu LGBTI, a unir-se i explicar-nos a qui consideren un referent en el moviment lèsbic a Espanya. Entre totes, hem de continuar comptant i escrivint la història, perquè ningú més ens invisibilitze.

És per això que aquest any, més que mai, tenim la responsabilitat de fer-nos visibles, de trencar d'una vegada per sempre amb tots aquells prejudicis que han provocat tant dolor i tantes limitacions, tantes barreres, tants obstacles per a poder viure les nostres vides en llibertat i amb una possibilitat plena de desenvolupament.

Ens volem lesbianes visibles perquè necessitem referents, dones que es pronuncien, lesbianes, com nosaltres, amb nom propi, amb una història. Volem ser quotidianitat als carrers, personatges públics, perquè tenim dret a viure'ns en tots els nostres àmbits sense haver de renunciar a la nostra identitat, perquè les nostres vides no van per fascicles en els quals puguem separar el que som i el que sentim depenent del treball que tinguem, del partit polític que governe o de la cara que posa la persona que tinguem davant per a decidir si li donem o no un bes a la nostra parella.

Perquè tenim dret i cada vegada moltes més de nosaltres estem començant a creure'ns-ho, a desterrar l'homofòbia internalitzada, a no ocultar-nos, a sentir-nos part d'aquest ramat

plural de lesbianes, de bolleres, tortilleres, marimatxos, perquè aquesta vegada, com a tantes altres, com en tantes lluites, ens hem reapropiat de l'insult, de l'intent de ferir-nos, de frenar-nos, i l'hem fet nostre.

Perquè som pluralitat que ja no s'amaga, les teves veïnes de setanta anys que sempre vas creure germanes, la dona trans que et sorprèn amb la seva parella de la mà perquè ser trans i ser lesbiana és tan possible com ser cis i ser lesbiana, però mai vas veure una sèrie en la televisió en la qual no tractéssim d'agradar a un home. Som la butch i la femme, la butch i la butch, la femme i la femme, som les que volem ser perquè sortim de l'estereotip de la pornografia masculista que ens crea per a un públic masculí i ens construeix part d'un imaginari que no ens representa. Som dones de totes les ètnies, de totes les classes, de tots els barris, diverses, unides en la convicció que el que no es veu, no existeix, i per descomptat, nosaltres sabem que existim. És hora que cada vegada ho sàpiga més gent, fora de la hipersexualització, de la infantilització i del concepte de "amigues".

Feliç dia de la visibilitat lèsbica, de totes per a totes, perquè és hora que la nostra representació i visibilitat la fem nosaltres. Per això et convidem a reivindicar la visibilitat de la teva quotidianitat com a dona lesbiana en les xarxes socials i als carrers.